

Τα Χαρίσματα και η παραβολή των ταλάντων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θεολογικό πλαίσιο

Με την παραβολή αυτή, ο Χριστός καλεί τους ακροατές του και όλους μας να αναλάβουμε την ευθύνη των χαρισμάτων που έχουμε. Χρησιμοποιεί τον πλούτο για να συμβολίσει όλα τα δώρα που έχουμε λάβει. Τα έχουμε λάβει δωρεάν, η υποχρέωσή μας όμως είναι ο πολλαπλασιασμός τους. Η παραβολή δεν μπορεί να αποκοπεί από την ευρύτερη διδασκαλία του Κυρίου. Πρέπει διαρκώς να έχουμε υπόψη την αγάπη που ήλθε να μας διδάξει. Συνεπώς, κάθε δώρο που λάβαμε δεν αποτελεί μέσον των δικών μας μόνον αναγκών. Ο πολλαπλασιασμός συνδέεται στενά με την αγάπη, δηλαδή σκοπός της παραβολής είναι να κατανοήσουμε τα χαρίσματά μας ως εργαλεία αγάπης. Όσο καταδικαστεί ο ράθυμος, έτσι θα καταδικαστεί και ο εγωιστής. Αυτός που έθαψε το τάλαντο είναι και όποιος το πολλαπλασίασε μόνον για τον εαυτό του. Πολύτιμη καθίσταται η παραβολή αυτή σε καιρούς, που ο άνθρωπος νιώθει διαρκώς απαξιωμένος, σύμπτωμα που αφορά δυστυχώς και τα παιδιά. Η διαρκής υπενθύμιση πως ο κάθε άνθρωπος είναι ξεχωριστός και πως όλοι μας έχουμε πάντα τον δικό μας προσωπικό τρόπο να δημιουργούμε και να ευεργετούμε, μπορεί να αποκαταστήσει την μειωμένη αυτοεκτίμηση και να δώσει στην παιδική ψυχή νέα φτερά.

Σκοπός

- Να ερπεδωθει η ΠΙΣΤΗ στην παρουσία του Θεού και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ στη δύναμη και την αγάπη Του. Ο Θεός χαρίζει στους ανθρώπους διαφορετικά χαρίσματα, με σκοπό να τα εκμεταλλευτούν και να χαρούν τα αποτελέσματα των κόπων τους.
- Να ερπεδωθει η ΕΛΠΙΔΑ για έναν καλύτερο κόσμο που θα γίνει με την υπακοή στο θέλημα του Θεού. Όλοι οι άνθρωποι έχουν τα χαρίσματα τους. Ο κόσμος μπορεί να γίνει πανέμορφος, αν ο κάθε άνθρωπος συμπληρώνει τον άλλον.
- Να ερπεδωθει η ΑΓΑΠΗ, δηλ. η συμπεριφορά του παιδιού προς το περιβάλλον του σύμφωνα με το θέλημα και το παράδειγμα του Θεού και να αποκτηθούν καλές συνήθειες. Όποιος θέλει να αγαπά, δεν συγκρίνει ποτέ. Κανείς δεν είναι καλύτερος ή χειρότερος. Αναγνωρίζουμε στον κάθε άνθρωπο το ιδιαίτερο, το ξεχωριστό που διαθέτει.

Τα μηνύματα

Πάντα με μικρές και απλές προτάσεις

- Ο καθένας έχει τα δικά του χαρίσματα.
- Τα χαρίσματα του Θεού χρειάζονται κόπο για να φανερωθούν.
- Αγαπάμε τους ανθρώπους με τα ιδιαίτερα χαρίσματά τους.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός.

Μια στοίβα από πέντε νομίσματα, μια από δύο και ένα μόνο του.

Ανάγνωση του κειμένου

Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής.

Θέλησε μια ημέρα ο Χριστός να μιλήσει για τα δώρα και τα χαρίσματα που ο Θεός έχει δώσει σε κάθε άνθρωπος και πως θα πρέπει ο καθένας μας να καλλιεργεί αυτά τα χαρίσματα έτσι ώστε να κερδίσει την αγάπη του Χριστού. Για να βοηθήσει λοιπόν τους ανθρώπους να το καταλάβουν είπε ο Χριστός μια ιστορία

Ήταν κάποτε ένας άρχοντας που θα έφευγε για ταξίδι. Πριν ξεκινήσει κάλεσε τους δούλους του και τους έδωσε δέκα χρυσά νομίσματα. Στον έναν έδωσε 5 χρυσά νομίσματα, στον άλλον δύο και στον τρίτο ένα χρυσό νόμισμα. Οι δούλοι του των ευχαρίστησαν για την εμπιστοσύνη που του έδειξε και του ευχήθηκαν καλό ταξίδι.

Σαν πέρασε ο καιρός και γύρισε ο άρχοντας στο σπίτι του κάλεσε τους δούλους του και τους ρώτησε τι έκαναν με τα χρυσά νομίσματα που τους έδωσε. Πλησιάζει ο πρώτος δούλος δίνει δέκα χρυσά νομίσματα στον αφέντη και του λέει :

- Κύριε πέντε χρυσά νομίσματα που δώσατε όμως εγώ δούλεψα σκληρά και τα έκανα δέκα. Ορίστε !

Ο άνθρωπος ενθουσιάστηκε και είπε στον δούλο του.

- Μπράβο σου, δούλε αγαθέ. Φάνηκες άξιος στα λίγα και έμπιστος. Θέλω να πιστεύω πως μήτε και στα περισσότερα θα με απογοητέψεις. Έλα να χαρείς μαζί μου τα πλούτη μου».

Χάρηκε όμως ο άρχοντας όταν είδε και άκουσε τι έκανε και ο δεύτερος δούλος που του είπε. Άρχοντα μου δύο χρυσά νομίσματα που έδωσες δούλεψα όσο πιο σκληρά μπορούσαν και κέρδισα άλλα δύο. Αυτά είπε ο δούλος και έδωσε στο άρχοντα τα χρυσά νομίσματα. Χαρούμενος ο άρχοντας του είπε:

– Σε ευχαριστώ πιστέ μου δούλε. Αφού στα λίγα φάνηκες έμπιστος και ικανός, είμαι σίγουρος πως ούτε και στα πολλά θα φανείς κατώτερος. Έλα κι εσύ να χαρείς μαζί μου τα πλούτη μου».

Ήρθε στο τέλος και η σειρά του τρίτου δούλου να παρουσιαστεί μπροστά στον άρχοντα. Αντίθετα όμως από τον πρώτο και το δεύτερο δούλο, ο τρί-

τος δούλος παρουσιάστηκε στον άρχοντα και κρατώντας σφιχτά χέρια που έτρεμαν ένα μαντίλι είπε σχεδόν ψιθυριστά στον άρχοντα.

- Άρχοντά μου ορίστε το νόμισμα που μ' εμπιστεύτηκες. Ξέρω πως είσαι αυστηρός και φοβήθηκα πολύ. Έτσι από το φόβο μου μήπως κάνω λάθος και χάσω το χρυσό νόμισμα που μου έδωσες, το έκρυψα. Και να τώρα, σου το δίνω πίσω.

Θύμωσε πολύ ο άρχοντας και του είπε

- Πονηρέ και τεμπέλη δούλε! Γιατί, αφού φοβόσουν, δεν έβαλες το χρυσό νόμισμα στην τράπεζα, έτσι ώστε να σου έδινε και λίγα χρήματα παραπάνω;

Ντροπιάστηκε ο τεμπέλης δούλος και δεν ήξερε τι ν' απαντήσει. Ο άρχοντας όμως οργισμένος φώναξε τους υπηρέτες του και είπε:

- Πάρτε αμέσως τα χρήματα από αυτόν τον τεμπέλη και πονηρό δούλο, και αμέσως να τα δώσε τε στον πρώτο. Και τον πονηρό και τεμπέλη δούλο, διώξτε τον.

- Άρχοντα, είπαν απορημένοι οι άλλοι δούλοι εκείνος έχει ήδη δέκα χρυσά νομίσματα, του δίνεις κι άλλα από πάνω;

Αλήθεια, σας λέω, είπε ο Χριστός στους μαθητές Του. Όσο περισσότερο κοπιάζει κάποιος για να γίνει καλύτερος άνθρωπος, τόσο περισσότερο θα δέχεται από τον Θεό ευλογία και δώρα. Όποιος όμως είναι αδιάφορος και δεν προσπαθεί, ο Θεός θα πάρει πίσω και τα δώρα που του έχει δώσει.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Γιατί ευχαριστήθηκε ο άρχοντας με τους δύο πρώτους;
- Γιατί θύμωσε με τον τρίτο;

Λέξεις κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ε-

πιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά.

Τάλαντο, χάρισμα: Όλες οι ξεχωριστές ικανότητες που μας έχει δώσει ο Θεός για να τις καλλιεργήσουμε και να βοηθήσουμε τους άλλους.

Άρχοντας: Ο Θεός, που χαρίζει τα δώρα Του σε όλους μας.

Δούλοι: Οι άνθρωποι με τα ιδιαίτερα χαρίσματά τους.

Παράλληλη δραστηριότητα

Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

- Σημερινοί πρωταγωνιστές είναι:
Ο άρχοντας και οι τρεις δούλοι

Επιπλέον δραστηριότητες

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, τα παιδιά θα χρειαστούν:

- Ψαλίδι
- Κόλλα

Παιχνίδι ρόλων και συναισθημάτων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια.

Ποια είναι τα δικά σου χαρίσματα; Τα καλλιεργείς; Πώς; Πώς νομίζεις πως μπορείς να τα χρησιμοποιήσεις για να βοηθήσεις τους άλλους ανθρώπους;

Ανάγνωση του παιδικού ποιήματος

Γίνεται με καθαρή φωνή και παραστατικό τρόπο. Προσπάθησε να τηρήσεις με ακρίβεια το μέτρο, ούτως ώστε να καταφέρουν τα παιδάκια να κρατήσουν με παλαμάκια ή ρυθμικά όργανα τον ρυθμό. Το ρεφρέν ή μια χαρακτηριστική φράση που επαναλαμβάνεται ή κάποια που θα την θεωρήσεις σημαντική, την μαθαίνεις από την αρχή στα παιδιά και τους ζητάς να την επαναλαμβάνουν κάθε τόσο. Άλλωστε, τα σημαντικότερα μηνύματα του μαθήματος βρίσκονται μέσα στους στίχους. Αν θέλεις προσθέτεις μια απλή μελοποίηση.

Ο ΘΕΟΣ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΑΠΟ ΣΕΝΑ (Μαθαίνω τα χαρίσματά μου)

**Τα χαρίσματά σου μέτρα,
μην τα κρύβεις, μοίρασέ τα!**
Ο Γιωργάκης τραγουδάει,
η Μαιρούλα **ζωγραφίζει**,
ο Αλέξης **κολυμπάει**
και το κύμα δεσ πώς σκίζει.
**Όλα ο Θεός τα στέλνει
κι από σένα περιμένει...**

**Τα χαρίσματά σου μέτρα,
μην τα κρύβεις, μοίρασέ τα!**
Ο Αλέξανδρος **χορεύει**
και τα πόδια του πετάνε,
η Ελένη **λέει ποίημα**
κι όλοι τη χειροκροτάνε.
**Όλα ο Θεός τα στέλνει
κι από σένα περιμένει...**

**Τα χαρίσματά σου μέτρα,
μην τα κρύβεις, μοίρασέ τα!**
Η Ανθούλα **μαγειρεύει**
πιο καλά κι απ' τους μαγείρους,
ο Μανώλης **όλο τρέχει**
και αντέχει δέκα γύρους.
**Όλα ο Θεός τα στέλνει
κι από σένα περιμένει...**

**Τα χαρίσματά σου μέτρα,
μην τα κρύβεις, μοίρασέ τα!
Η Μαριώ μαθαίνει αμέσως
κάθε νέο τραγουδάκι
και ο Θάνος με δυο ξύλα
φτιάχνει αυτοκινητάκι.
Όλα ο Θεός τα στέλνει
κι από σένα περιμένει...**

**Τα χαρίσματά σου μέτρα,
μην τα κρύβεις, μοίρασέ τα!
Ο Αντώνης μαστορεύει
και σου φτιάχνει ό,τι χαλάσει,
ο Μιχάλης παίζει πιάνο
κι η παρέα τον θαυμάζει..
Όλα ο Θεός τα στέλνει
κι από σένα περιμένει...**

**Τα χαρίσματά σου μέτρα,
μην τα κρύβεις, μοίρασέ τα!
Ο Λουκάς ψέλνει ωραία
και ανάβει το λιβάνι
και η Νάντια ό,τι πιάνει
αριστούργημα το κάνει.
Όλα ο Θεός τα στέλνει
κι από σένα περιμένει...**

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Με ποιον μοιάζεις στο ποίημα;
- Τι περιμένει ο Θεός από σένα;

Διαθεματική προσέγγιση

Κάθε παιδικό ποίημα δίνει αφορμή για διαθεματικές προσεγγίσεις.

Σήμερα **λέξεις-κλειδιά** για τη διαθεματική προσέγγιση είναι:

Μουσική, αθλητισμός, μαγειρική, μνήμη και γενικά όλα τα χαρίσματα που αναφέρονται στο ποίημα.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

- Ο καθένας φτιάχνει ένα πουγκάκι και βάζει μέσα τα χαρίσματά του.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Όλοι οι άνθρωποι έχουν κάτι ξεχωριστό. Ο Θεός δεν έχει αφήσει κανέναν χωρίς χαρίσματα. Ζητάει όμως από μας να τα μεγαλώσουμε. Πώς μεγαλώνουν όμως τα χαρίσματά μας; Μοιράζοντάς τα! Στην σημερινή ιστορία ο Χριστός κατηγόρησε εκείνον που αν και είχε ένα μικρό χάρισμα, το έθαψε, δηλαδή δεν το χρησιμοποίησε. Κι έτσι, κι εκείνος έχασε τη χαρά να το εκμεταλλευτεί και από κάποιους το στέρησε. Ποτέ κανείς δεν είναι άχρηστος. Υπάρχουν όμως κάποιες φορές που χρειάζεται λίγη υπομονή για να βρούμε το χάρισμα του άλλου.